

आधिकारिक व्यावसायिक व्यक्ति/ट्रेड ट्रेडर्स सम्बन्धी कार्यविधि, २०८२

स्वीकृत मिति-२०८२/०६/२२

प्रस्तावना: भन्सार प्रशासन र व्यावसायीबीच सहकार्य तथा विश्वासको वातावरण अभिवृद्धि गर्दै भन्सार सम्बन्धी कानूनको परिपालना बढाउन निकासीकर्ता वा पैठारीकर्तालाई थप सेवा सुविधा दिई व्यापार सहजीकरण गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

भन्सार ऐन, २०६४ को दफा ९३ को खण्ड (ज) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी भन्सार विभागले यो कार्यविधि बनाएको छ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यस कार्यविधिको नाम “आधिकारिक व्यावसायिक व्यक्ति/ट्रेड ट्रेडर्स सम्बन्धी कार्यविधि, २०८२” रहेको छ।
(२) यो कार्यविधि विभागबाट स्वीकृत भएको मिति देखि लागू हुनेछ।
२. **परिभाषा:** विषय वा प्रसङ्गले अन्य अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,-
 - (क) “ऐन” भन्नाले भन्सार ऐन, २०६४ सम्झनु पर्छ।
 - (ख) “नियमावली” भन्नाले भन्सार नियमावली, २०६४ सम्झनु पर्छ।
 - (ग) “व्यक्ति” भन्नाले प्राकृतिक व्यक्ति वा कानूनी व्यक्ति सम्झनु पर्छ।
 - (घ) “विभाग” भन्नाले भन्सार विभाग सम्झनु पर्छ।
 - (ङ) “आधिकारिक व्यावसायिक व्यक्ति/ट्रेड ट्रेडर्स” भन्नाले यस कार्यविधिको दफा ३ बमोजिम मान्यता पाएको व्यक्ति सम्झनुपर्दछ।

परिच्छेद-२

आधिकारिक व्यावसायिक व्यक्ति/ट्रेड ट्रेडर्स सम्बन्धी व्यवस्था

३. **आधिकारिक व्यावसायिक व्यक्ति/ट्रेड ट्रेडर्सको मान्यता दिन सकिने:** विभागले भन्सार सम्बन्धी कानूनको परिपालना गर्ने निकासीकर्ता वा पैठारीकर्तालाई दफा ४ मा उल्लिखित मापदण्डका आधारमा आधिकारिक व्यावसायिक व्यक्ति/ट्रेड ट्रेडर्सको रूपमा मान्यता प्रदान गर्न अनुसूची-३ बमोजिमको ढाँचामा प्रमाणपत्र दिन सक्नेछ।
४. **आधिकारिक व्यावसायिक व्यक्ति/ट्रेड ट्रेडर्सको मान्यता प्राप्त गर्ने मापदण्ड:** (१) विभागले देहाय बमोजिमको मापदण्ड पुरा गरेका कुनै व्यक्तिलाई आधिकारिक व्यावसायिक व्यक्ति/ट्रेड ट्रेडर्सको रूपमा मान्यता दिन सक्नेछ:
 - (क) विगत पाँच वर्षदेखि नियमित रूपमा निकासी वा पैठारी कारोबारमा संलग्न भएको,
 - (ख) पछिल्लो तीन आर्थिक वर्षमा औषतमा निकासीतर्फ कम्तीमा पचास करोड वा पैठारीतर्फ कम्तीमा पाँच अर्ब मूल्यको कारोबार भएको,

- (ग) विगत तीन वर्षको अवधिमा भन्सार सम्बन्धी कानूनको परिपालना गरेको,
स्पष्टिकरण: “भन्सार सम्बन्धी कानून” भन्नाले भन्सार ऐन, २०६४, भन्सार नियमावली, २०६४, भन्सार महसुल ऐन, २०८१, भन्सार महसुल नियमावली, २०८१, निकासी पैठारी नियन्त्रण ऐन, २०१३, सालवसाली आउने आर्थिक ऐन समेतलाई सम्झनु पर्दछ।
- (घ) व्यवसायको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको व्यवस्था भएको,
- (ङ) व्यवसायको लेखा प्रणाली तथा अभिलेख व्यवस्थित रूपमा राखेको,
- (च) नेपाल सरकारलाई तिर्नु वा बुझाउनु पर्ने भन्सार महसुल, आयकर, मूल्य अभिवृद्धि कर, अन्तःशुल्क लगायत सबै किसिमका कर, दस्तुर, शुल्क, बक्यौता र बेरुजु रकम बाँकी नरहेको,
- (छ) सम्बन्धित व्यक्ति/हिताधिकारीले फौजदारी कसुरमा सजाय पाएको भए सजाय भुक्तान भएको पाँच वर्ष व्यतित भएको,
- (ज) पहिले दिइएको आधिकारिक व्यावसायिक व्यक्ति/ट्रेड ट्रेडर्सको मान्यता खारेज भएको मितिले दुई वर्ष पुरा भएको।

तर सार्वजनिक संस्थानको हकमा उपदफा (१) को खण्ड (ख) बमोजिमको मापदण्ड अनिवार्य हुने छैन।

५. आधिकारिक व्यावसायिक व्यक्ति/ट्रेड ट्रेडर्सको मान्यताका लागि दरखास्त सम्बन्धी व्यवस्था: (१) दफा ४ बमोजिमको मापदण्ड पुरा गरेका व्यक्ति मध्येबाट आधिकारिक व्यावसायिक व्यक्ति/ट्रेड ट्रेडर्सको मान्यता प्रदान गर्न पन्ध्र दिनको समय दिई विभागले प्रत्येक आर्थिक वर्षमा एक पटक अनुसूची-१ बमोजिमको ढाँचामा सार्वजनिक सूचना प्रकाशन गरी दरखास्त आह्वान गर्न सक्नेछ।

(२) आधिकारिक व्यावसायिक व्यक्ति/ट्रेड ट्रेडर्सको रूपमा मान्यता प्राप्त गर्न चाहने व्यक्तिले उपदफा (१) बमोजिम जारी भएको सूचनाको म्यादभित्र अनुसूची-२ बमोजिमको ढाँचामा दफा ४ बमोजिमको मापदण्ड पुरा गरेको कागजात संलग्न गरी विभागमा दरखास्त दिनु पर्नेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम दरखास्त प्राप्त भएपछि विभागले दरखास्त दिने व्यक्तिको दफा ४ बमोजिमको मापदण्ड पुरा गरे नगरेको सम्बन्धमा आवश्यक जाँचबुझ गर्नेछ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम जाँचबुझ गर्दा आवश्यक देखेमा विभागले दरखास्त दिने व्यक्तिको उद्योग परिसर वा कारोबार स्थलको निरीक्षण गर्न र कारोबारको परीक्षण गर्न वा गराउन सक्नेछ।

(५) उपदफा (२) बमोजिम दरखास्तसाथ पेश भएका कागजातको पुष्ट्याई आवश्यक भएमा विभागले थप कागजात माग गर्न सक्नेछ।

(६) उपदफा (३) बमोजिम जाँचबुझ गर्दा आधिकारिक व्यावसायिक व्यक्ति/ट्रेड ट्रेडर्सको रूपमा मान्यता प्रदान गर्न मनासिब देखिएका व्यक्तिको प्रारम्भिक सूची तयार गरी दाबी विरोधको लागि सात दिने सूचना प्रकाशन गर्नुपर्नेछ।

(७) उपदफा (६) बमोजिम कसैको दाबी विरोध नपरेका वा छानबिनबाट उपयुक्त देखिएका व्यक्तिलाई विभागले दफा ३ बमोजिम आधिकारिक व्यावसायिक व्यक्ति/ट्रेड ट्रेडर्सको मान्यता दिई प्रमाणपत्र दिनेछ।

(८) दफा ४ बमोजिमको मापदण्ड पुरा गरेका सार्वजनिक संस्थानले सम्बन्धित मन्त्रालयको सिफारिस संलग्न गरी आधिकारिक व्यावसायिक व्यक्ति/ट्रेड ट्रेडर्सको रूपमा मान्यता प्राप्त गर्न विभागमा दरखास्त पेश गरेमा उपदफा (१) र (६) बमोजिमको प्रकृया पुरा गर्नु पर्ने छैन।

(९) उपदफा (३) र (७) बमोजिम जाँचबुझ गर्दा आधिकारिक व्यावसायिक व्यक्ति/ट्रेड ट्रेडर्सको रूपमा मान्यता प्रदान गर्न मनासिब नदेखिएमा विभागले सोको जानकारी दरखास्तवालालाई दिनु पर्नेछ।

(१०) उपदफा (७) बमोजिम प्रदान गरिएको आधिकारिक व्यावसायिक व्यक्ति/ट्रेड ट्रेडर्सको प्रमाणपत्र दफा ७ बमोजिम निलम्बन वा खारेज नभएसम्म मान्य रहने छ।

६. सुविधा सम्बन्धी व्यवस्था: दफा ३ बमोजिम मान्यता प्राप्त आधिकारिक व्यावसायिक व्यक्ति/ट्रेड ट्रेडर्सलाई विभागले देहाय बमोजिमको सुविधा प्रदान गर्न सक्नेछ:

- (क) निकासी गरिने वस्तुको जाँच उत्पादन स्थल, गोदाम परिसर वा विभागले तोकेको अन्य स्थानमा गर्ने,
- (ख) उद्योगले निकासी गर्ने वस्तु उत्पादन वा प्रशोधन गर्न पैठारी गर्ने कच्चा पदार्थको भौतिक निरीक्षण गर्ने कार्यलाई कम गर्दै लैजाने,
- (ग) वस्तुको प्रकृतिको कारण भन्सार क्षेत्रमा खोल्न तथा ओराल्न सम्भव नभएका भारी मेशिनरी, यन्त्र वा उपकरण जस्ता वस्तुको परीक्षण वा जाँच पैठारीकर्ताको गोदाम रहेको स्थानमा गर्ने,
- (घ) भन्सार ऐन, २०६४ को दफा २० को उपदफा (२) को खण्ड (क), (ख) र (ग) बमोजिम जाँचपासको सुविधा प्रदान गर्ने,
- (ङ) आवश्यकता अनुसार कार्यालय समय अघि, पछि वा सार्वजनिक विदाको दिनमा समेत वस्तुको जाँचपास गर्ने,
- (च) द्रुत जाँचपासको लागि भन्सार परिसरमा डेडिकेटेड क्षेत्र तोक्ने।

७. आधिकारिक व्यावसायिक व्यक्ति/ट्रेड ट्रेडर्सको मान्यता निलम्बन तथा खारेजी सम्बन्धी व्यवस्था: (१) विभागले देहायको अवस्थामा आधिकारिक व्यावसायिक व्यक्ति/ट्रेड ट्रेडर्सको मान्यता तत्काल निलम्बन गर्न सक्नेछ:

- (क) विभागले कुनै आधिकारिक व्यावसायिक व्यक्ति/ट्रेड ट्रेडर्सको कारोबार परीक्षण गर्दा वा गर्न लगाउँदा दफा ४ बमोजिम तोकिएको मापदण्ड कायम नभएको देखिएमा,
- (ख) जाँचपास पछिको परीक्षण गर्दा आधिकारिक व्यावसायिक व्यक्ति/ट्रेड ट्रेडर्सको कारोबारमा कुनै अनियमितता वा भन्सार सम्बन्धी कानूनको उल्लङ्घन गरेको पाइएमा,
- (ग) आधिकारिक व्यावसायिक व्यक्ति/ट्रेड ट्रेडर्सले कुनै वस्तुको निकासी वा पैठारी गर्दा प्रचलित भन्सार सम्बन्धी कानूनको उल्लङ्घन गरेको पाइएमा,
- (घ) आधिकारिक व्यावसायिक व्यक्ति/ट्रेड ट्रेडर्सले प्रचलित कानूनको उल्लङ्घन गरी महसुल छली गरेको वा अन्य कुनै कसूर गरेको प्रमाणित भएको जानकारी प्राप्त हुन आएमा।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम निलम्बन भएका आधिकारिक व्यावसायिक व्यक्ति/ट्रेड ट्रेडर्सलाई पन्ध्र दिनको समय दिई सफाई पेश गर्ने मौका दिनु पर्नेछ।
- (३) उपदफा (१) बमोजिम निलम्बन भएको अवस्थामा दफा ६ बमोजिमको सुविधा दिईनेछैन।
- (४) निलम्बन गरिएका आधिकारिक व्यावसायिक व्यक्ति/ट्रेड ट्रेडर्सले उपदफा (२) बमोजिम पेश गरेको जवाफ छानबिन गर्दा उपदफा (१) बमोजिमको अवस्था नदेखिएमा निलम्बन फुकुवा गरिनेछ।
- (५) निलम्बन गरिएका आधिकारिक व्यावसायिक व्यक्ति/ट्रेड ट्रेडर्सले उपदफा (२) बमोजिम पेश गरेको जवाफ छानबिन गर्दा समेत उपदफा (१) बमोजिमको अवस्था देखिएमा विभागले त्यस्तो आधिकारिक व्यावसायिक व्यक्ति/ट्रेड ट्रेडर्सको मान्यता खारेज गर्नेछ।
- (६) उपदफा (५) बमोजिम आधिकारिक व्यावसायिक व्यक्ति/ट्रेड ट्रेडर्सको मान्यता खारेज भएमा अनुसूची ३ बमोजिम प्रदान गरिएको सक्कल प्रमाणपत्र तत्काल विभागमा फिर्ता गर्नुपर्नेछ।

परिच्छेद-३

विविध

८. थपघट वा हेरफेर गर्न सक्ने: महानिर्देशकले निर्णय गरी यस कार्यविधिमा आवश्यकतानुसार थपघट, हेरफेर तथा संशोधन गर्न सक्नेछ।
९. बाधा अड्काउ फुकाउने: यस कार्यविधिको कार्यान्वयनमा कुनै द्विविधा उत्पन्न भएमा महानिर्देशकले आवश्यक निर्णय गरी त्यस्तो द्विविधा हटाउन वा व्याख्या गर्न सक्नेछ।

अनुसूची -१

(दफा ५ सँग सम्बन्धित)

आधिकारिक व्यावसायिक व्यक्ति/ट्रेड ट्रेडर्सको मान्यता प्रदान गर्नका लागि प्रकाशन गर्नुपर्ने सार्वजनिक सूचनाको ढाँचा

नेपाल सरकार

अर्थ मन्त्रालय

भन्सार विभाग

आधिकारिक व्यावसायिक व्यक्ति/ट्रेड ट्रेडर्सको मान्यता प्राप्त गर्नका लागि दरखास्त आह्वानको सूचना।

सूचना प्रकाशन मिति: / /

१. आधिकारिक व्यावसायिक व्यक्ति/ट्रेड ट्रेडर्स सम्बन्धी कार्यविधि, २०८२ को दफा ३ बमोजिम आधिकारिक व्यावसायिक व्यक्ति/ट्रेड ट्रेडर्सको रुपमा मान्यता प्राप्त गर्न देहायका मापदण्ड पुरा गरेका व्यक्ति/संस्थाले यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले पन्ध्र दिनभित्र यस विभागमा प्राप्त हुने गरी आधिकारिक व्यावसायिक व्यक्ति/ट्रेड ट्रेडर्स सम्बन्धी कार्यविधि, २०८२ को अनुसूची-२ बमोजिमको ढाँचामा दरखास्त दिनुहुन यो सूचना प्रकाशन गरिएको छ।
 - (क) विगत पाँच वर्षदेखि नियमित रुपमा निकासी वा पैठारी कारोबारमा संलग्न भएको,
 - (ख) पछिल्लो तीन आर्थिक वर्षमा औषतमा निकासीतर्फ कम्तीमा पचास करोड वा पैठारीतर्फ कम्तीमा पाँच अर्ब मूल्यको कारोबार भएको, (सार्वजनिक संस्थानको हकमा यो बुँदा आकर्षित नहुने)
 - (ग) विगत तीन वर्षको अवधिमा भन्सार सम्बन्धी कानूनको परिपालना गरेको,
 - (घ) व्यवसायको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको व्यवस्था भएको,
 - (ङ) व्यवसायको लेखा प्रणाली तथा अभिलेख व्यवस्थित रुपमा राखेको,
 - (च) नेपाल सरकारलाई तिर्नु वा बुझाउनु पर्ने भन्सार महसुल, आयकर, मूल्य अभिवृद्धि कर, अन्तःशुल्क लगायत सबै किसिमका कर, दस्तुर, शुल्क, बक्यौता र बेरुजु रकम बाँकी नरहेको स्वघोषणा तथा कर चुक्ता प्रमाण-पत्र,
 - (छ) सम्बन्धित व्यक्ति/हिताधिकारीले फौजदारी कसुरमा सजाय पाएको भए सजाय भुक्तान भएको पाँच वर्ष व्यतित भएको स्वघोषणा,
 - (ज) पहिले दिइएको आधिकारिक व्यावसायिक व्यक्ति/ट्रेड ट्रेडर्सको मान्यता खारेज भएको मितिले दुई वर्ष पुरा भएको ।
२. दरखास्तसाथ बुँदा १ मा उल्लिखित मापदण्ड पुष्ट्याई हुने कागजात तथा विवरण पेश गर्नु पर्नेछ।
३. दरखास्त दिने अन्तिम दिन सार्वजनिक बिदा परेमा त्यसपछि कार्यालय खुलेको पहिलो दिन दरखास्त दिन सकिनेछ।
४. विभागले दरखास्त अस्वीकृत गरेको वा थप कागजात माग गरेको सूचना दरखास्तवालालाई मेलबाट समेत दिन सक्नेछ।
५. आधिकारिक व्यावसायिक व्यक्ति/ट्रेड ट्रेडर्सको रुपमा मान्यता प्रदान गर्ने निर्णय भएको जानकारी दरखास्तवालालाई फोन/इमेलमार्फत दिइने छ।

नोट- सार्वजनिक संस्थानको हकमा सम्बन्धित मन्त्रालयको सिफारिस समेत संलग्न गर्नु पर्नेछ।

अनुसूची -२

(दफा ५ सँग सम्बन्धित)

आधिकारिक व्यावसायिक व्यक्ति/ट्रेडेड ट्रेडर्सको मान्यताका लागि दिनुपर्ने दरखास्तको ढाँचा

श्री भन्सार विभाग
त्रिपुरेश्वर, काठमाडौं।

विषय: आधिकारिक व्यावसायिक व्यक्ति/ट्रेडेड ट्रेडर्सको मान्यता पाँऊ।

महोदय,

भन्सार विभागद्वारा मिति/...../... मा प्रकाशित सूचना बमोजिम ले आधिकारिक व्यावसायिक व्यक्ति/ट्रेडेड ट्रेडर्सको मान्यता प्राप्त गर्न तोकिएका मापदण्डहरू पुरा गर्ने देहाय बमोजिमका कागजात संलग्न गरी उक्त सूचना प्रकाशित भएको मितिले तोकिएको समय भित्रै यो दरखास्त पेश गरेको छु। आधिकारिक व्यावसायिक व्यक्ति/ट्रेडेड ट्रेडर्स सम्बन्धी कार्यविधि, २०८२ को दफा ३ बमोजिम आधिकारिक व्यावसायिक व्यक्ति/ट्रेडेड ट्रेडर्सको मान्यता दिई सोको प्रमाणपत्र पाउँ। यस दरखास्त साथ पेश भएका सम्पूर्ण व्यवसायिक तथा व्यक्तिगत विवरण तथा स्वघोषणा सही र यथार्थ छन्, फरक वा झुटा ठहरे कानून बमोजिम सहैला बुझाउँला।

संलग्न कागजात

- (क) विगत पाँच वर्षदेखि नियमित रूपमा निकासी वा पैठारी कारोबारमा संलग्न भएको पुष्टि गर्ने विवरण,
- (ख) पछिल्लो तीन आर्थिक वर्षमा औषतमा निकासीतर्फ कम्तीमा पचास करोड वा पैठारीतर्फ कम्तीमा पाँच अर्ब मूल्यको कारोबार भएको पुष्टि गर्ने विवरण,
- (ग) गत आर्थिक वर्षको कर चुक्ताको प्रमाणपत्र,
- (घ) व्यवसायको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको व्यवस्था भएको विवरण,
- (ङ) विगत तीन वर्षको लेखा परीक्षण प्रतिवेदन,
- (च) नेपाल सरकारलाई तिर्नु बुझाउनुपर्ने भन्सार महसुल, आयकर, मूल्य अभिवृद्धि कर, अन्तःशुल्क लगायत सबै किसिमका कर, दस्तुर, शुल्क, बक्यौता र बेरुजु रकम बाँकी नभएको स्वघोषणा,
- (छ) सम्बन्धित व्यक्ति/हिताधिकारीले फौजदारी कसुरमा सजाय पाएको भए सजाय भुक्तान भएको पाँच वर्ष व्यतित भएको स्वघोषणा,
- (ज) विगत तीन वर्षमा भन्सार सम्बन्धी कानूनको परिपालना गरेको स्वघोषणा,
- (झ) पहिले दिइएको आधिकारिक व्यावसायिक व्यक्ति/ट्रेडेड ट्रेडर्सको मान्यता खारेज भएको मितिले दुई वर्ष पुरा भएको,
- (ञ) सार्वजनिक संस्थानको हकमा सम्बन्धित मन्त्रालयको सिफारिश।

निकासीकर्ता/पैठारीकर्ताको नाम:

कम्पनी/फर्मको मुख्य व्यक्ति/संचालकको नामथर:

निकासी पैठारी सङ्केत नम्बर:

व्यवसाय रहेको ठेगाना: (गुगल प्लस कोडसमेत)

दस्तखत:

मिति:

ईमेल:

मोवाइल नं:

अनुसूची-३

(दफा ३ सँग सम्बन्धित)

आधिकारिक व्यावसायिक व्यक्ति/ट्रेड ट्रेडर्सको मान्यता प्रदान गर्ने प्रमाणपत्रको ढाँचा

नेपाल सरकार

अर्थ मन्त्रालय

भन्सार विभाग

आधिकारिक व्यावसायिक व्यक्ति/ट्रेड ट्रेडर्सको प्रमाण-पत्र

निकासीकर्ता/पैठारीकर्ताको नाम:

निकासी पैठारी सङ्केत नम्बर:

व्यवसायको ठेगाना:

आधिकारिक व्यावसायिक व्यक्ति/ट्रेड ट्रेडर्स सम्बन्धी कार्यविधि, २०८२ को दफा ३ बमोजिम विभागको मिति/...../ को निर्णय अनुसार तपाईंलाई मिति/.../... देखि लागू हुने गरी आधिकारिक व्यावसायिक व्यक्ति/ट्रेड ट्रेडर्सको रूपमा मान्यता प्रदान गरिएकोले यो प्रमाण-पत्र दिइएको छ।

प्रमाण-पत्र जारी गर्ने अधिकृतको

नाम:

पद:

दस्तखत:

मिति:

Annex-3

(Relating to Clause 3)

Format of Certificate for Granting Authorised Business Person/Trusted Trader's

Recognition

Government of Nepal

Ministry of Finance

Department of Customs

Authorised Business Person/Trusted Trader's Certificate

Name of Exporter/Importer:

EXIM Code:

Address:

In accordance to the departmental decision dated../../.. (dd/mm/yyyy), you have been granted the recognition of **Authorised Business Person/Trusted Trader's Certificate** to be effective from../../.. (dd/mm/yyyy), and hereby this Certificate is issued as per the clause 3 of Authorised Business Person/Trusted Trader's Procedure, 2082.

Certificate Issuing Officer

Name :

Designation:

Signature:

Date: